

Oppdagelsestiden

På 1500-tallet gjennomgikk Europa en oppdagelsestid. Europeerne seilte over havet og kartla helt nye landområder. I løpet av denne tiden oppdaget de Amerika, Afrika, Asia og Oseania for første gang. Noen av disse oppdagelsesreisende oppdaget også nye steder på stjernehimmelen!

En stjerneklar natt seilte en portugisisk oppdagelsesreisende kalt Ferdinand Magellan over ekvator til den sørlige halvkulen. Ikke bare hadde han ankommet nye land og hav, men han kom til en helt ny stjernehimmel! Siden den sørlige halvdelen av jordkloden peker i en annen retning i verdensrommet enn den nordlige halvkulen, betyr det at folk på den sørlige halvkulen ser andre stjerner og galakser enn de på den nordlige halvkulen gjør. Mens han så på denne nye stjernehimmelen, la Magellan merke til noe som lignet en sky. Men når han fortsatte på sin reise, beveget ikke denne «skyen» seg ...

Magellan møtte sin uheldige slutt i en kamp med en innfødt filippinsk stammehøvding. Men selv om han aldri fikk returnert til Europa, ble «skyen» han hadde sett oppkalt etter ham. I dag er skyen kjent som den store magellanske skyen.

Vi vet at den store magellanske skyen er en dverggalakse som er rundt 10 ganger mindre enn Melkeveien (vår egen galakse). Og på samme måten som vår planet går i bane rundt Solen, går denne galaksen i bane rundt Melkeveien. Dette bildet er et nærbilde av den store magellanske skyen og viser to skyer av gass og støv. På innsiden av disse skyene dannes stjerner.

De to skyene kunne vært klassifisert som «tvillinger» siden de tilhører den samme modergalaksen. I tillegg blir begge to opplyst av ekstremt varme, unge stjerner som befinner seg på innsiden. Men de ser veldig forskjellige ut: en er skinnende rød og den andre skinnende blå. Dette skyldes deres kjemiske oppbygging. Den blå gløden forteller oss at den venstre skyen er lagd av oksygen, mens den røde gløden viser oss at den andre skyen er lagd av hydrogen.

COOL FACT

Det er en annen dverggalakse som også er oppkalt etter Ferdinand Magellan. Den kalles den lille magellanske sky. Mange astronomer tror at begge disse galaksene til slutt vil bli spist av Melkeveien!

